

Womhaj Bóh!

Cziko 26.
30. junija.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Szmolerskej knihicizschczěrni w Budyščinje a su tam dostacž sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 up.

4. njedzela po swjatej Trojizy.

Luf. 19, 1—10.

Najch sbožnik bě posledni ras na puczju do Jerusalema. Wschelake běšče duzy shtonil, dobre a sle, wjekele a srudobu, hórkošče a bolosče pač tola pschewožichu. Teho dla my ezim wjekelescho powitamy, so je nam swjaty Lukajch tamny lubošny podawč sžělik, hdyž tón Knjes s Zachäufom, s tamnym wyschschim tych zlonikow, hromadže trjehi. Tutón muž s města Jericho běšče šlyšchal, so Jesuś na swojim puczowanju tež do jeho města pschindže. Někotrych wot mēschčanow tuta powjesč slymnych wostaji, jim bě to zyle wscho jene, hacž by wón pschischol abo niz, drusy jažo jeho pschindženje s njesčerpliwosčju docžakowachu, dokelž mēnjachu, so budža nēsčto nowe widžecž a šlyšhecž. Zachäuf pač a malo druhich ludži s wjekelesčju a se žedženjom jeho pschichadženju napschecžiwu hladachu, dokelž so jich wutroba sa teho Knjesa horješče, pschetož woni bēchu wot tuteho wulkeho wuczerja a dobrocžela hižo tak wjele krašneho shtonili, a tola jim hacž dotal so radžiko njebē, so bychu jeho widžecž móhli. Duž Zachäuf na to wuidže, so by Jesuśa sam pytal, czežke brēmjo, kotrež jeho potkōčzi, bē jemu pschicžina, so by praweho pomoznika a pschelamarja wschitkich swjatkow sesnal, wón jeho s zylej wutrobu pyta a s polnej khtuosočju. A so by Jesuśa ezim lepje widžecž a jemu do woczow hladacž móhl, stupi na sčtom horje, dokelž bēšče maleje parschony, a pschi tym pomyšli sēbi tež,

so by tón Knjes tak ezim sferje na njeho kēžbowal. Weseče su so drusy na njeho smjeli, jako jeho sapocžina-
nje pytnychu a jeho na sčtomje kēžžazeho wuhladachu, ale sčto so tutón bohatty muž na tym storčzi, sbože jeho wutrobu je jeho najwjetšcha starosč, a duž wón nicžo njespytane njewostaji, so by žedženje swojeje dušče dopjel-
nil. — O, so bych tola k mērej pschischol, tak je hižo nekotržkuliz sowolal, kiž na sčerokim šwēcže njenamaka, sčtož pytasche: swobodnosč wot sčlecza hrēchow, napschecž-
nje hloda po spravnosčzi. Sawērnje, wjele je hižo dobyte, hdyž je cžlowjek wotwukugl se sčistim so spokojeć, hdyž ma po nēcjim wyschschim požadanje, witany je kōždy, kiž wot Božeho kralestwa daloko njeje, witane kōžde tajke khtue pytanje a žedženje, kotrež ma na Božeho a cžlowiškeho šyna swoje wotpohladanje; tón nam wschitko dawka, sčtož k žiwjenju a pobožnemu khdženju šlyži. A sčtož je hižo juntrōčž pytnyl, so može jenož Jesuś wschitke sčtodu a rany twojeje dušče sahojeć, wschitke swjaski hrēcha wotwjasač, so je jenož w jeho towastwje žiwjenje a wscheho dočč k namakanju, šwětlo sa ducha a mēr sa wutrobu, tón budže s tajlim pytanjom sa Knjesom w modlitwje a w pišmje sahe sapocžecž a ženje wjazy njesastanje, wón budže wschitko sa sčtodu dzeržecž, jeno so by šchrystuśa dobył; jeho rt budže s wjekelesčju spēwacž: „Jesuśa ja njepuschčju, — ja cze njepuschčju, khibo so mje požohnuješch!“ A tak by tón Knjes móhl tajku dušchu sponniecž a wopuschčecž, wón, kiž je prajil: „Pytajče, a wy budžecže namatač?“ Hdyž cžlowišta

dušcha jeho pyta, dha wón ju pyta jako tón šwěrnny paštyć, kotryž wšchitke šwoje wowzy a jehnjata snaje a s jich mjenom wola. To widzimy na dżiwonym podawku nascheho seženja. Tón Snjes nješedźbliwje pschi tamnym figowzu, na kotrymž Zachäufš šedžeše, nimo nješedžeše, wóćžo jeho šwjateje lubošče teho muža pytny, a dokelž wón widži, kaš je jeho wutroba jahorzjena a hlódná po huadze, wón jeho psched zplým ludom jenož s mjenom njerwola, k dopokasanju, so jeho snaje, ale wón jemu tež kafa, rucže se šchtoma dele stupicz a šo šam sa hosčja pola njeho pschedprošy. Na tamnym wječorju bu šwětko w Zachäufšowym domje a w jeho wutrobje, duch njeměrnosče dyrbi won, a duch mēra sa to nuds čehnje. Čhzemny pak tež my nětk morkotacž, kaš drušy činjachu, so Jesuš pola hrěšniků na hošpodu jańdže? Teho čhzemny šo hladacž, ně, wjele bóle wješelicž šo čhzemny s tymi, kotrymž je šo tole šbože stalo, najbóle pak teho dla, so tón powyšcheny šbóžnik tež nam nětk prajicž da: „Šlaj, ja šteju psched durjemi a klapam.“ Pschedžo hiščeže steji jeho huada, a twjerdscho hacž hory šlub jeho mēra. A hdyž my w póšnaczu šwojeje nješódnosče wušnajemy: „Wšy doštojni nješbmj, so by ty pod naschu tšechu šchol“, abo „dži wot naš won, pschedož my šmy hrěšni čłowjekojo“, potom runje tón Snjes naš se šwojim wopytanjom wobšbožuje, a jako hošpodat naš wóšchewi s darami šwojeje huady. Šchtóž pak jenož malu šhwilku w šwětle thodžicž njecha, ale čhze Šhryštukowe wobšedženštwó wóštacž, tón dyrbi šo kóždeje njeprawdosče hladacž, kaš to Zachäufš činjěše, kiz šwoje pschedstupjenja šaruna a wot šwojeho bohatsšwa šhudym dawasche. Tak šo jeho wēra w lubošči dopokaja. Dži a čžiń tehorunja, mój šchefešijano. Šsy šo wobroczi, dha hladaš, so by dobre plody pokuty pichinjěš. Wóštaj šo šleho, čžiń dobre, njechańbuj šo, štare hrěchi wušnacž a štare winy šaplacžicž, džěl šobu wot twojeho šbytků tym, kiz potrebnošć maju, tak budžicž prawy šledžet šwojeho Snjesa, kotryž je šo tež na tebi wopofašal. To pak pschedžo wopomń, so je tón Snjes prajil: „Wješelocž budže w nješebach na jeny m hrěšniků, kiz pokutu čžini.

Šamjeń.

B. J.

Bucžowanje po Božim pišmje

abo

lajle myšle nadeńdžeh, Bože šłowo čžitajo.

Šobawa šwěrnny čžitar „Šomhaj Šóh-a“.

1. Inihi Wóššajšowe, 23. a 24. šlaw.

(Šotracžowanje.)

Šotom pohrjeba Abraham šwoju mandželštu Šaruh do jamy na polu, kotraž běšče dwoja, napšchecžiwó Šanurej, to je Šebron, w Šananejškim kraju.

Tak bu polo s jamu na nim Abrahamej wobtwjerdžene ša namrěški pohrjeb wot Šethowych džěči.

Šebron, nětko el Khálil abo „mēšto Božeho pschedžela“ po lišče šwi. Šakuba 2, 23 wot Arabow mjenowane, leži něhdže 7 abo 8 hodžin k pošonju Šerufalema w šlubolim dole a na wobemaj nahšymaj brjóhomaj. Wšetschi džěl rospšchesežera šo na narańškej štronje. W šastarštu bě mēšto, kaš šo s wěštošču šda, dale horjeka na šamym hórškim šhribječe natwarjene. Na krotkonawjeczornym šoku narańšeho šhribjeta steji twarjenje, twjerdžšnje podobne, kotremuž Šaram narjeknu; běšče to něhdy šchefešijanska žyřkej, nětkole pak je přenja mēščežanška muhamedanška šwjatniza (moschee). Šo mēnjenju muhamedanow šryje wona Abrahamowe pohrjebniščežo.

24. šlaw.

Šsaak šjerje šebi Šebelku ša mandželštu.

I. Šchtužka 1—9. Špominajšy na wulle šlubjenje, Šsaalež date, a s wotpošladom, šo by jeho psched wšchēm towarštwom s pschibóškim. do šahubjenja šahudžentym narodom w Šananejškim kraju wukhowač, braščeži Abraham ša njeho mandželštu s jeho bratroweho doma. Tam šlubžachu hiščeže wērnemu Wóhu, hdyž tež niz žyle čžicže, dha tola po mjenje šmucžentym waschnju dnžli w Šananeje. Šeho wēra šo krašnje mytuje: braščeženje šo poradži a jednore waschnja a šprawne šmyšljenja šu namrěštwó, kotrež Šsaak s Šebelku doštawa. Šubošna, wušzy žwoje powjedana powjeleč pschedadža naš do prašterowe čžaka šraelskich wótzow.

Abraham bě štary a šlětny, wšchak bě nětko šwoje 140. lěto nastupił, a Snjes bě jeho požohnowač we wšchēm wēzach. Tehdy pomyšli šebi kručže na to, kaš by psched šwojej šmyřeczu šwojemu šhney mandželštu šbraščežil, kaškaž by šo ša njeho hodžala, a šo by Šsaak tak dom šažožil, na kotryž by žohnowanje, Abrahamej wobradžene, mohlo pschedž.

Nětko džěšče k šwojemu najštaršchemu wotrocžkej w šwojim domje, kotryž bě pošajeny na wšchitke jeho kubla: Špolož šwoju ruku pod moje šjedro a pschibaj šo mi pschi Škajěju, pschi Wóšy nješješow a šemje a pschi Wóšy mojeho domu s čželnej pschibahu, šo — wumru-li, doniž nješby porucžnošć wukonjač, s kotrež tebie nětkole na pucž poščelju, šo mohł ju potom šam dokónčicž — šo by njemšał mojemu šhney žonu s Šananejškich džowkow, njes kotrymž ja pschedbywam; ale šo by ty šchol do mojeho wótzowškeho kraja a k mojemu pschedželštwu a wšał mojemu šhney Šsaalež wot tam žonu.

Š wjěšcha mēnja, šo je tutón najštaršči wotrocž byl Šliešer Šamašenkš; a tajke mēnjenje ma šawěicže wjele šašo, hacž runje běšče šo njes tym 60 lět minylo. Špodžiwne jenož je, šo šo nam tu s mjenom njemjenuje. Še-li to Šliešer byl, dha pschedštaja šo nam tu Abrahamowy pobožny a šwěrnny wotrocž w čžim krašniškim šwětle, dokelž bě wón s Šsaakowym narodom wšchu nadžiju šhubil, šo mohł hdy Abrahamowe bohatsšwa namrěčž.

Jenož ša najštaršče čžasny bě waschnje, šo pschibahač ruku temu pod šjedro položi, kotremuž šo pschibahašče. Abrahamowe šjedro, kotrež bě psched Bože šlubjenje wo šwjatym šmyšljenju wukwjerčene, abo w kotrymž šo Šutheru Šhryštukš bě, dopomni Šliešera šhnutje a kručže na to, šo šo tu njebraščeži wšchědnny čłowjeł druhemu čłowjekej, ale šo ma wón šhney a namrěwzej Božeho šlubjenja mandželštu do domu pschijewěč.

Dokelž mēšesche Šsaak Bože šlubjanje namrěčž, dha mēšesche šo wukhowač pschede wšchēm wobkhadom s tamnym narodom, kotrehož wobšedženštwó mējadu jeho potomnižy něhdy nastupicž, a kotryž bě štoro došrawjeny ša Bože šudjenje, kotrež mējadu Šsaakowi potomnižy wukonjecž. Šo by Šsaak byl wukhowant psched wšchēm špytwowanjom, šo by šebi trach tajku mandželštu wšač, dha poštaji Šsaaka, kotryž je hižo 40 lět štary, šo došlad šwojeho najštaršeho, ša šwěrneho pošnateho a wobkručženeho wotrocžta; pschedož Šsaak je čłowjeł, kotryž šo da wódžicž, wón žaruje lubšcho šam pschi šebi rošpominajšy wo macž a nima myšle na to, šo by a šo mohł šo wóženicž.

(Šotracžowanje.)

Jesuš šjerje hrěšnikow horje a — je s nimi.

To je wjele trjebane šłowo w pschirunanju wo šhubjenjé wowzy, seženja na šańdženu njedželu. „Jesuš šjerje hrěšnikow horje.“ A najwjěšči trošicht je: „tež my je wón horje wšač.“ A šbóžny tón šchefešijano, kiz to wěšče wē: tón ma twjerdy šažožł pod nohomaj. Tola njechamy pódla teho šłowneho druge wažne šabycž. A mi šo šda, niz wjele šokow je šbóžnikoweho žiwjenja da nam tak do jeho wutrobny pohladacž, kaš to šłowo: a je s nimi. Wšy njechamy lóhko dale čžitacž, ale to šłowo wažicž a našče modlenje a žiwjenje po tym mēricž: „a je s nimi.“ To je čžicže druga došrocžiwosčež, hacž hdyž šo jenož ša to štara, šo ma šhudy, hlódnny, hubjeny tež něšchto jěšč. Wnuž šhutsšowneho mišionštwó powjeda, kaš je Šomšiu ša žony we Šildesheimje wopytał a tam tóule šol s Jesušoweho žiwjenja: „wón je s hrěšnikami“ kusł študowač. Šašo do jědžnje šale štupi, tele wažne šłowa čžitasche. Štworječ tehole wuštawa, duchowny Šchönmejer s porštom tam pošasa a praji: To je wóšebita wēž: a je s nimi.“ To mōžesč ruku na wšchelate

hubienstwo położyc, jenoż so mōżesz potom domoj hieć a mjes lubymi, tebi blisko stęjazymi, pobożnymi a wjebełnymi cłowjekami ho wofschewicz a wicho hubienstwo jabucz. Ale tymle cłowjekami niz jenoż dżelanste hodżiny, ale też wofschewiejske hodżiny woprowacz, koż ju kotry wustawa cżinja, to je nęchto, to pał też nęchto stłukuje, pschetoż w tym ho pokasuje, so je to pschijecze zje a dospołne.

Młody semjan bydlesche pola tħudych ludzi. Wona j fħorjeschtaj. Wón jesu hladasche, jstwu mjezesche a ho sa njeju i wulkim podaczom itarasche. Wón sam tak stejesche, so mōżesz to jenoż i wulkim woporami cżinic. Tħdżenje doħo beiche wot hłeba a wody žiny a to, sħtoż bebi na tole wajħnje nalutowa, sa fħwojeju fħoreju nałozi a wón bebi pōdla njemjħlesche, so nęchto wulle cżini, wón dze beiche młody.

Młoda jaraħta mjejesche woħebje na tym radojeć sa tych ho staracz, kiž bechu ho do wopitħwa dali. Żunu na ħazy pianeho muza namata. Wona k njemu rēcjesche a ħačż runje ho pschistojnje njesadżerža, jeho k jeho bydłu pschewodżesche. Żow ħiħeje fħwitu i nim powjedasche a jeho pschepoxy, so by junkrōcz sħaltu fħofesa pola njeje wupit. Wo tym wón wēzo niezo wjedżecz njeħasche a praji, so njeħa mufer bycz. Za nęchto cħaja tola k faraħy dżesche a pola njeje fħofej pijesche. Po tym beiche też swōtniw, i njej fħromadżijnu wopytać, ħdżez ho Boze fħowo pschijewjedasche a nęko je psches Božu ħnadu fħwobodny wot rječħasow wopitħwa. Druhi krōcz pschidze Meklenburgski duchowny do B. k pscheczelej a tutōn jeho nutnje projesche, jemu pomħacz, wopitħwu podateho pscheczelej wħowacz a do fħeseczijnaskeje fħwōby pschijewjeć. Dokelż joho sam do fħwojeho doma pschijew njemōżesche, dżesche k jnatemu fħeseczijnaskeju rjemjeshnkej a jemu to pschednjeje. Żemu beiche radojeć teho wopitħa pschijew, kiž fħwojeje ħadojećiwosze dla wjazy ħymany k dżeku njebeiche. Żamny fħeseczijnaskei ħospodać beiche ħižo wjazy ħačż jeneho wopitħa wħowat.

Ĥaj, tajke pschijecze ħręħnikow a jędjenje i nimi: to je nęchto, to nęchto plaćzi, ale też nęchto stłukuje.

Nako ja wōndano i pschikabami se jnatsłowneho miħionstwa dopokajach, sħto to rēla: „Dreħnikow ħorje wjac a i nimi jęcz“, a tak to jnatsłowne miħionstwo na wšħech wšħelastich ħubjenych a nuju czerpjazych wot sołebki ħačż k maram dopjelnjuje, myħlesche bebi, so ħmē ho sam samolwic: Wty tola wšħitzy wustaw ja fħorych a bēdnich, ja fħlepych a ħubjenych sałozieć njemōżemy a jemu prejōdftacz! Wēicze niz. Ale ħżemy-li woprawdze fħeseczijnajeno bycz, kiž sa jōżnikom fħodżim, potom dycbimy w tym matym kucħu bycz: „a jē i nimi“. Potom ħmy my też mużojo, žony jnatsłowneho miħionstwa a budżemy jo pschezo lępie.

Alħ, so by k kōżdemu cħitarzej dženħa hłōħ praji: „Kosumisħ ty też, sħtoż ty cħitasz?“ (Żop. st. 8, 30.)

Wšħelate i bliska a i dalosa.

— Drazdżanste ħłowne Gustav-Abolste towarstwo fħwōj 54. lęny fħwjedżen na Żona w Wiskopizach wotmē. Sħwjedżen beiche se wšħech ewangelskich jtron bohacze wopytany. Wotpōżłani bechu pschisħli se Schlegymseje, i Pōlsteje, i Awitriskeje a i druhich ewangelskich jtron. Też ewangelszy i Wiskopiz koż też i wotolnych woħadow bechu ho w bohatej liczbe na fħwjedżen jeshli. Wšħed-ħyħtowo fħwjedżenije fħromadżim beiche w rukomaj fħjesa wysħescheho konsistorialneho radżiczelej Dibelija, kiž po fħwojej jnatej fħorjenojezi sa nasħu droħu ewangelsku zyrkej pokasa na strachoty, nasħim bratram w rosprosħenju ħroħaze, a kiž k njelħablazej smuħitojezi w fastupowanju sa nasħu zyrkej wubudżowasche. Sazupjerjo ewangelskich woħadow w rosprosħenju wusforħidju nuju nasħich wboħich ewangelskich bratrow a kotrow, kiž w rosprosħenju mjes druhowęjazymi bydla. Najwazniħa beiche ħłowna fħromadżijnā, kotraž ho wutoru dopōdnja w 9 ħodż. japočħa a kotrōż beiche wot 31 poborcznych towarstwow wopytana. Ĥujes wysħisħi konsistorialny radżicel Dibelisa mjejesche wotewjensku rēcż, w kotreż też wulożowasche, kelfo je Gustav-Abolste towarstwo w Drazdżanach w poħlednich 5 lętach nahromadżilo: 69,000, 71,000, 74,000, 78,000 a 104,000 ħriwnow. Wē ho pał ħu też wudawki Gustav-Abolsteho towarstwa rosħe. Najwazniħe muradjenje beiche, kotra ewangelska woħada wulki dar lubosze, 7000 ħriwnow wucżinjazy, doħanje. Tsi woħady bechu ho samolwile: Klostergrab, Dufs a Pōderjam. Pręħisħa nowa ewangelska woħada w Cħeskeji dosta pschi wotħłōgowanju wulki dar lubosze.

Dale ho ħiħeje psches 20,000 ħriwnow darow rosdżeli — wšħitke k pomozy droħich ewangelskich woħadow w cħęħnoszczach. Pschichodna fħromadżijnā ħnjeje ho w Wšħħnje. Njanj fħwjedżen je wutroby jahorik k nowej luboszezi sa nasħu droħu zyrkej. Dżerż, ħtoż maħ, so by tebi niħtō njewat twoju krown. Wōħ ħyħl dacz, so by ho tōnte woħen dale palik wo wutrobach tych, kiž ħu rjany fħwjedżen ħobu fħweczeć mōħli k sbožu nasħeje ewangelskeje zyrkweje.

S Ĥaja. Żohnowanja połny džen beiche jandżena pōndżela sa nasħu woħadu, pschetoż na tutym dnju Wojerowka didżesa fħwōj miħionski fħwjedżen w nasħim Wożim domje fħweczesche. Wōħ tōn Ĥujes beiche nam rjane wjedro wobradżil, a i pilnej ruku a njewisħeduej wustojnoszezi beiche nasħa woħada fħwōj Wożi dom ħačż na najręħisħo wupychila a pučż, po kotrymż ho fħwjedżenki cħah i jaraħeho doma do Woħeho doma poda, i mejami a cħęħnymi wrotami debita. Woħebity dżak sa tuto wupychenje fħluchta jaraħtemu domej a patronasħtemu fħjesħwu. W bohatej liczbe bechu ho pscheczelej fħwjateho miħionstwa mjes pohanami jeshli, a woħebje fħmy ho i wutrobu wjeshli, so bechu mjes duchownymi, kotryħż beiche ho rjana liczba jeshli, też 5 se fħuħod-nejse Sakskeje, se fħwojej pschitomojezi fħwēdżenje wotpōłožo wo jednowce ducha. S zħka beiche ho 25 duchownych fħromadżila. W fħwjedżenskim cħahu kiž ho 1/2 ħodżiu pschod faru sestupa, wōdżachny pōdla fħjesow duchownych i jich ħujeniami też krajneho radżiczelej Sħwarca, kiž i wulkej fħorjenojezi wšħe zħetwinisħe stłuki spęħuje, a nasħeho kollatora, fħjesa barona i Lōbenstein i joho mandżelstej. Nako ho fħwjedżenki cħah do ħibanja itaji, jashwonichu fħwony a sħulste dżecz, kiž bechu ho po wobemaj bokomaj festupali, fħwalobny fħerluch jansjeħu. W nęmskej Wozej fħuħbje, w kotreż ho też pod nawędowanjom fħjesa kautora rjana arija wot ff. mučerjow i wotolnoszezi spęwajche, mjejesche fħjes wħisħisħi jaraħ Sejstet i Ĥuħlanda fħwjedżenske pēdowanje, na kotrymż na jokoħku Żana 11, 40 i napjatej nutrojezi kēdżowazym poħłucharjam rofestaji: Sħwytaj miħionski stłut, fħrahy stłut, pschetoż 1. wōn ma krahne wotpohady, 2. wōn ma krahny dżędaczeryow a 3. wōn ma krahne wupęch. W ħerħiskej, w 3 ħodż, ho japočħazej Wozej fħuħbje mjejesche fħjes jaraħ Gōlcz i Wudy-ħisħinta se jnatej wutrojezi fħwjedżenske pēdowanje, ho jaložo na Mart. 10, 46—52 a rofestajo: Sħlepi durbja widżecz — nasħe wubudżenje k luboszezi sa fħwjaty stłut miħionstwa mjes wboħimi pohanami: 1. Sħlepi poharjo ħędža pschi pęcu a prosħa w fħwojej duchownej nuhy wo pomoz, 2. tōn jōżnik fħyħdi jich jdyħowanje a da jich psches fħwojich pōħłow k bebi wołacz, a 3. wōn jich wjstromi, so widža a sa nim fħodža. Wobaj pēdarzej, fħwojei i fħuboszezi czerpanej a na rjanach wobrazach a pschikabach bohatej pēdowan se fħwjatej fħorjenojezi pschedmoħeschtaj a poħłucharjow ħluboto pohusħtaj. Po ħerħisħem pēdowanju mjejesche fħjes direktor Sħuga i Wšħkeje i wulkej rēcżiwoszezi rosprawu wo miħionskim dżele, naħ do wšħelastich krajow wjedžo a na stłukowanje miħionarow pokasujo, i bohateho pokłada fħwojeho jnajoimstwa se fħwjatym miħionstwom czerpajo. Najprędy beiche miħionar Winkner wot Barłinskeho miħioniskeho towarstwa, kiž w Transwaalstej dżela, ħdżez nęko Żendżelczenjo i burami wojuja, kiž je pēni dżel tuteje krajneje wōjny tam pschewywał, fħubil, nam wo fħwojich nasħonjenach powjedacz, ale wōn beiche fħhorik. Duż fħmy fħjeskej direktorej Sħugej najħorjishdi dżak winojezi, so bē i wulkej luboszeziwojezi ħnydom ħotowy byl, nam i wuskojezi pomħacz. Wunohsħ fħwjedżenske kolekty beiche jara boħaty: 292 ħriwnow. — Wopōdnju w 6 ħodżinach wotmē ho ħiħeje poħwjedżen na luboszeziwoje nam pschewoistajenym fħjesim portu, ħdżez beiche pod mōżnymi dnami rjane męħno i pletwami a se sħpřuchami na fħwjaty miħionski fħwjedżen ho pocħahowazym, ho debita. Pod wobrazom nasħeho jōżnika stejesche sħęta, i kotreż po wuspęwanju arije najprędy fħjes superintendent Kurig i ħmujazyymi fħłowami nam pokasa, cħeho dla dycbimych pscheczelej fħwjateho miħionstwa bycz a k fħobudżelu na tutym waznym stłuku napominašche. Po nim saħo fħjes direktor Sħuga rēcjesche, nam powjedajo, tajke cħęstote ħu pschi jaloženju miħionskich stajijow pschewimych, pschi tym na miħionara Ĥaja ho pocħahujo. Sħdż beiche ho saħo arija wupęwaka Ĥa faraħ Sħisħau-ħodżijniki w lubej ħerħiskej rēczi wo lubym „Miħionskim pōħle“ rosprawu podawajo, k fħwēnemu cħitanju a k dalšchemu rosħęrjenju tuteho cħahopisħa namoħwjesche. Na to woħodny duchowny, fħjes jaraħ Sħuga wšħitkim tym, kiž ħu k temu pschinosħowanu, so je ho tutōn fħwjedżen tak rjenje radżil, woħebje pał Wōhu lubemu Ĥujeskej ħmuty dżak wu-

praji, pschejo, so by wuhyw tuteho swjedzenja bjes zohnowanja njewostal, na czož so i wuspewanjom kherluschu: „Njecz Bohu dżaluje“ a czičeho Wdoteče-nascha rjany swjedžen skónczi. — Kaž po skónczenju pohswjedzenja miły horzopozadany deščezit nasche kuche pola wolichewječe, tał ipozež Wóh tón knjes, so by wšchano, šchtož je so na rjanyh swjedzenju rěčalo, to podarmo rěčano njebylo, ale k temu hlužiko, kaž Boži deščezit te sa swjate mišionstwo hiščezje kuche wutrobny namaczež, so w nich lubošež k swjate temu stutkej rošeže, te wutrobny pak, kiž hižo lubuša swjate mišionstwo, i nowa wolichewicz a k nowemu džeću pohylnicž.

Ruža wulka — pomoz bliska!

Powjedauczko.

(Stónčzenje.)

„Moje žiwjenje w Amerizy nakhilešče so k fónzej. Za wopuščezich je swojim cžornuchom Indianow a pschitowarščich so tamnym hoitwjerjam. S nimi pschiudžech do jich žydejšezja a pschewješech so wot tam i kóžnu do New-Yorka a wot tam skónczije do droheho wótznego kraja. S swoj pjenježny mješčt njedach ženje i rukow. Du je; w pokoju a mjerje móžemy nětko živi byč, doniž naž Wóh něhdy njejawola do wěčnego raja.“

Tať dha bē wujasnjene, so bē Nēcžez nan tať dołho wo hēbi mjecžal. Nětko rosrěčowachu so wšchitzy wješeli, so je wšcha nusa a bēduošez šbožownje pschěwata. Wěšče tola Wóh wšcho i najrjeńchjim kónzom trónowal.

„Sa dwaj mi tola!“ jawola skónczije wotnajerjez knjes, „dyrbimy tola tež swojemu Handrijej wješetu powješez šdželič. Wypšlu hēbi, so hólzej naměšezje list napišam, so by naměšezje hēbi pschijel. Šchto do teho mēničze? Dacž njebych tať cžiniť?“

„To so wē, pišajezje Handrijej,“ mēnišezje Nēcžez nan. „Njepišajezje jemu pak, so hym so bohaty wróczit, pišajezje jemu, so hym šhudy a hubjenu domoj pschijšol. Wych lubje rad šhonič, hacž ma swojeho nana hiščezje tať lubeho kaž něhdy, hacž je trašč i lētami na njeho sabyl. Ma mje hiščezje lubeho, dha šawěšezje i wěšikom hēbi pschilečzi, hdyž jecho tež njeprošym.“

Wotnajerjez knjes pohlada wótrje na starolcžiwego nana. Stónčzije rjekny: „Pošł chajezje, lubšchi wujo, jeli so hēbi myšlicze, so je Handrij njepoškutichny hólz, dha so hylne mylicze! Tola mēšezje swoju wolu! Čžemy jecho wuspytowacž; wón wuidže i cžezje, kaž je macž wuschla. Njecham jemu ničjo pošlacž, šhiba wafch list, hdyžez čžezje nam narěčez, so seže hiščezje w Amerizy a so seže šhory. Čžemy wohladacž, na cjo so Handrij rošhudy. Jeli so wón i cžezje njewuidže, dha narjeklicze mi: Šlupy kšilo! Sa dwaj mi tola! ja mi njedyrbjal Handrija macž, njeby-li wón na tajtu powješez karu stejo wostajil a hēbi pschihwatal.“

Wotnajerjez knjes šalēpi Nēcžez nanowu list ani šlowečka njepšchipišawšchi a wotpošla jón tať, so mēl jón pošť psches wohbiteho pošyluika wunješez. — Na drubi džeń pschidže Handrij domoj. Wšchya a bjes dycha šastupi do žitwy, hdyžez jenož macž a wotnajerjez knjefa wohlada. „Wovš-kowš, hólczje!“ jawola wotnajerjez knjes, „i wotkal mi tola pschidžezch.“

Handrij wobjima swoju macž. „Mēničze wy trašč, so bych so mohł na wotomič kómbžic, hdyž je mój nan šhory a so rudži? Dženša hiščezje hladam, so bych mohł wotjěč. Wšchē pjenješy, kotrež hym hēbi nahromadžil, mam hōbu, a telko mam, so móžu nana hēbi pschiwješez. Wacžzi, hym wšchón wješetu, wutroba mohla so mi pušnyč i wješeloscž, so nana i Božej pomozu dom pschiwjedu.“

„A, i, sa dwaj mi tola, ty tola i blajnjom njebudžezch, so mi do Ameriki pōndžezch, Handrijo?“ woprataha so wotnajerjez knjes, kotrež so pschi wšchēj prózy lēdma šdžeržez mōžezche, so njeby wšcho po wěrowšzi wupowjedal. „Ty tola hāmi njepōndžezch? Mohł-li tola druheho ja tebe pošlacž! Ty dyrbišch jažo k šyba-kež do džečla, to cži ničjo njepomha!“

„Nē pak, nē,“ jawola Handrij. „wo nana mam so najprjedy postaracž, potom hālle wšcho druhe. Njewošprōznu prjedy, doniž njepšchym pschi nim.“

„Nó hólczje,“ šarēčza wotnajerjez knjes, „nó, hólczje, dži jenož ras do komorki!“

Handrijej so něšto šejda, kať mohla wēž po wšchēj prawdže so mēč. S wješetym juškanjom šhwatasche do komorki; burje

so wotewrichu. S wješeloscžu pšalajzy šastupi nan. To bē wješete a radošne šažowidženje.

Šchto mohł tute šažowidženje cži wopišajez? Njeczujesz-li radošez a wješete hāmi hōbu w swojej wutrobje?

S tym mējachu bēdnosče a cžwile sa naschich pschecželow fōnz, a my nimamy ničjo wjazy wo nimi powjedacž, šhiba jenož, šchtož naž wješeli. S pjenješami, kotrež bē Nēcžez nan hōbu i Ameriki pschijel, jałožzi wón nowy wobkhad. Se wšchēj mudrošču wjedžezche hēbi jón šarjadowacž. Wšry bē jemu tež Handrij pschi tym i pomozu. A wobkhad „Nēcžza a hyn“ bu sa krotke lēta nahladny a cžezženy daloto a šcherofo. S kōždym lētom pschisporjachu so Nēcžez bohātšwa, ale nan a hyn a macž njebēchu tajzy, kotriž so wot mamona dželič njemōža, woni natožowachu šemšle bohātšwa tať, kaž je to Bohu špodobne. Woni podpjerachu šhudy a bēdnych, a tajšch, kotriž mējachu zuseje pomozu hladacž, woni troščtowachu cžezpjazych a pomhachu šhabyh, tať so so na Nēcžez mjeno se zohnowanjom ipominasche po wšchem mēšezje a wjele dale hiščezje pola šhudyh a bohātšch.

Wotnajerjez knjes pak wosta štajnje pschi štarym. Wón bydešče i Nēcžezami wo jenym domje a bēšče i nimi šbožowny a špolojny živy. Štajnje cžezžachy jecho sa jich dobročzerja a mējachu jecho lubeho a huito došez mēšezche kručze šakročezž se hwojim: „Sa dwaj mi tola!“ so bychu šastali jemu šhwaltu špewacž. Wšchēdnje pak dawachu wšchitzy Bohu šhwaltu, kotrež cžlowište žiwjenje štajnje a pschezo a wšchudžom mūdře wōdži, a špewachu jemu džatny kherlusch, so je tež jich huadnje wōdžil a jich šchitowal w nujach a štrachach.

„Ja njemōžu“.

Widžany muž w Amerizy, M. G., bēšče jara bohaty a mēšezche wyšole šastojništwa. Wón mēšezche špravne šmyšlenje a jecho počžinki so šhwatalchu. We wobkhadze bēšče wón šwōrtny, pschecželny a pschitoinny. Wón pak bēšče sa tōnle šwēt živy, niž po ewangeliu. Ženož potom, hdy by pređat šušodnje wōhady abo šchesečžijanti pschecžel jecho wopytal, by so w jecho domje wo modlenju rěčalo. Šchesečžijanti rosrěčowanja bēchu runje tať žadne, hacž runje by wón njeđezlu i wješcha w bibliji abo druhich nabožnych knižach cžital. Nětko jecho najštaršchi hyn, jako bēšče 18 lēt štary, na hēznu šhorošez šhori. Šhorošez bu džeń a hōršcha, so žaneje nadžije njebēšče.

So je hmarčez blisko, to lētar junu wječor knjesej G. šdželi a pojđze w nožy tež hynē. Wón na powješez je špodžiwanjom ale šmerom pošluchasche. Wón žadasche hēbi swojeho nana wohladacž, ale jako šhoni, so nan šwi, njechasche jecho budžicž dacž. Do ranja štešezche nan pschi jecho tožu. „Nano“, šapocža mōdženz, „lēlarjo praja, so dyrbju wumrjecz; woni rjeknu, so ničjo wjazy sa mnje cžinič njemōža.“ — „Sa to wēm, mój hyno.“ — „Nano, ja tebe wo jene prošchu, čžezč mi moje žadanje dopielnicž?“ — „Nad, mój hyno, hdyž móžu. Praj mi a štačž so dyrbi, šchtož šamōžu.“ — „Nano, pošlakš so pschi mojim tožu a prošch ja mnje!“ — „Sa njemōžu, mój hyno, ja njemōžu.“ — „Ach, nano, prošch ja mnje! Ty hiščezje ženje sa mnje prošch njepšch; prošch ja mnje, kaž dołho móžu to hiščezje šlyšchēž.“ — „Sa njemōžu, mój hyno, ja njemōžu.“ — „Ach, luby nano, ty mje ženje njepšch wučzil so modlicž, a nětko wumru. Ty ženje sa mnje prošch njepšch; cžini to tola jenož juntrōč. Ach, njeđaj mi wumrjecz bjes modlitwy mojego nana.“

Štalajo nan i šomory džešče. Wón by swoje žyle šamoženje sa swojeho hyna dal — ale sa njeho prošch wón njemōžezche. Džezčozna ityštnojč jemu kaž mjecz psches wutrobu džešče, ale wón sa njo prošch njemōžezche. Derje temu, kotremuž je Wóh it wotewrit.

Něšto i rošpominanju.

Nowa štwōrba w nowym narodže štwōrbu we wjele kručach pschetrijchi.

Daljšče dobrowolne dary ja wboše armeniške šyroty:

M. N. i K. k dalščemu woczehnjenu naschich šyrotow . . . 3 hr.

W njenje wbohich šyrotow praji wutrobny džal

Gólcž, redaktor.